

Forslag A 1988/UVU
Behandles af Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Betænkning over medlemsforslag om infrastruktur for krisetider (A 1988/UVU)

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

- at be om en redegjørelse for de infrastrukturtiltak som finnes, og som er viktige mellom de nordiske landene
- at redegjøre for om en, etter Sverige og Finlands inntreden i NATO, vil styrke samarbeidet av utviklingen av felles nordisk sivil infrastruktur for mulige krisesituasjoner
- at redegjøre for hvordan samarbeidet vil styrkes og gjøres mer systematisk både på myndighets- og politisk nivå

Baggrund

Dette er en farlig tid for den felles nordiske sikkerheten. Den svenske statsministeren og forsvarsministeren uttalte på et møte i januar 2024 at «Faren for krig er reell. Vær mentalt forberedt. Dette er «blodig» alvor». Mittengruppen er bekymret for denne utviklingen og ønsker en utvikling der en styrker samarbeidet i møte med denne utviklingen.

Sverige og Finlands inntreden i NATO åpner for nye muligheter for nordisk samarbeid om kollektiv sikkerhet. For utvalget for vekst og utvikling gjelder dette særlig utviklingen av den sivile infrastrukturen. Jernbane, havner, veier, nett for kraft og digitale tjenester er helt avgjørende ved en krisesituasjon. Signalene en får både fra embetsverket i de væpnede styrkene og fra forsvarsalliansen er at det er kritiske behov for investeringer, særlig mellom Norge, Sverige og Finland.

Mittengruppen mener det er et klart behov for et nordisk ministerråd for transport for å bedre samordne behovet for felles nordisk infrastruktur både i fred og i krisetider. Men inntil dette er etablert, ønsker gruppen en redegjørelse fra de nordiske transportministrene for om en vil styrke samarbeidet av utviklingen av felles nordisk sivil infrastruktur for mulige militære krisesituasjoner, og en ser på måter dette samarbeidet kan gjøres mer systematisk.

Udvalgets synspunkter

Detta medlemsförslag är högaktuellt sett till världsläget och ligger helt i linje med utskottets prioriteringar inom transportområdet gällande grön omställning inom samtliga transportområden i Norden, gemensamma nordiska infrastruktursatsningar samt behovet av samordning av infrastruktur i samband med samtliga nordiska länders NATO-medlemskap.

Medlemsförslaget belyser särskilt behovet av ett ministerråd för transport, och i detta fall gäller det beredskap, samarbete och infrastruktursamordning mellan de nordiska länderna inom såväl fysisk som digital infrastruktur för gemensam säkerhet i kristider.

Då ett formellt ministerråd för transport inte existerar önskar utskottet en redogörelse från de nordiska transportministrarna om och hur de samarbetar i syfte att samordna i syfte att öka beredskapen gällande omställningen från en gemensam nordisk civil infrastruktur till militärinfrastruktur i kristider.

Utskottet beslutade vid sitt möte den 27 juni 2024 att göra ett tillägg till det ursprungliga medlemsförslaget i form av följande att-sats:

At be om en redegjørelse for de infrastrukturtiltak som finnes, og som er viktige mellom de nordiske landene

Mariehamn, den 17. september 2024

Jani Kokko (sd)

Kim Aas (S)

Mirja Räihä (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Stein Erik Lauvås (A)

Ann-Sofie Alm (M)

Lars Püss (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Markku Siponen (C)

Ann-Christine Frohm (SD)

Minna Reijonen (saf)

Erling Eidesgaard (T)a

Orri Páll Jóhannsson (VG)

Tor André Johnsen (FrP)